

Vår ref.: SAK/14/00311

Nærings- og Fiskeridepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres dato:
23.09.14

Deres referanse:
14/6787-10

Dato:
Oslo, 02.12.2014

Høring - forslag til endringer i deltakerloven mv. - tildelinger av konsesjoner, deltakeradganger mv.

Det vises til mottatte høring med forslag til endringer i deltakerloven mv. tildelinger av konsesjoner, deltakeradganger mv.

I høringsbrevet fremkommer det at det sentrale forslaget i høringsnotatet er å åpne for tildeling av fisketillatelse (konsesjon eller deltakeradgang) til et fartøy til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy, uten hensyn til om fartøyene har samme eier.

Videre heter det at, forslaget legger således til rette for at to rederier kan inngå en privatrettslig avtale om overføring av fisketillatelse uten at de samtidig må overdra fartøyet fisketillatelsen er knyttet til. Det vil fortsatt være en forutsetning at fiskeriforvaltningen tildeler nødvendig fisketillatelse til det aktuelle fartøyet, noe som forutsetter at fartøyeier og fartøy oppfyller øvrige vilkår for slik tillatelse. Dersom vilkårene er oppfylt, vil det være opp til forvaltningens frie skjønn om tillatelse skal tildeles.

Norsk Sjømannsforbund vil gi uttrykk for at vi generelt er positive til at myndighetene legger til rette for og tilpasser regelverket, slik at det ikke er til unødig hinder eller skaper uheldige administrative kostnader for næringen så vel som for forvaltningen.

Men vi vil **igjen** advare mot at viktige prinsipper i norsk fiskeriforvaltning settes til side, av hensyn til de økonomiske utfordringene rederiene møter ved at de selv sammen med forvaltningspraksis, bidrar til en uthuling av lovverket.

Innledningsvis vil vi vise til avgitte høringssvar i inneværende år i forbindelse med instruks for administrerende reder og forslaget om å oppheve kravet om eierfelleskap ved tildeling av strukturvote og forskriftsendringen som tråde i kraft 06.06.14.

Norsk Sjømannsforbund
HOVEDKONTORET

Rosenkrantz' gate 15-17, Postboks 2000 Vika, N-0125 OSLO, NORWAY
Telefon: (+47) 22 82 58 00 - Telefaks: (+47) 22 33 66 18
Bankgiro: 9001.06.16300 - Org.nr.: 938 709 599 MVA
Web: www.sjomannsforbundet.no - e-post: firmapost@sjomannsforbundet.no

I forbindelse med instruks for administrerende reder ga Norsk Sjømannsforbund uttrykk for at det igjennom myndighetenes praksis og unntak i saksbehandlingen i enkeltsaker hadde foregått en uthuling og svekkelse av deltakerloven. I henhold til loven og aktivitetskravet forutsettes en eierandel på over 50% i fartøy for å få godkjenning som administrerende reder, mens det igjennom saksbehandling og forvaltningspraksis er redusert til 10% som for øvrig følger av gjeldende instruks.

Videre har vi registrert at forskriftsendringen knyttet til høringen om forslaget om å oppheve kravet om eierfellesskap ved tildeling av strukturvote trådte i kraft 06.06.14, uten at de fiskeripolitiske konsekvensene som ble påpekt fra flere av høringsinstansene ble i hensyntatt.

I denne høringen ble det av departementet vist til at kravet om eierfellesskap ikke lengre hadde noen funksjon og således var overflødig uten noen videre begrunnelse. Videre at forskriftsendringen ville bidra til å gjøre regelverket enklere for rederiene og spare dem for administrative kostnader knyttet til eierendringer og omorganisering.

Det som er ett faktum og intensjonen med å dra dette inn i vårt høringsvar nå, er at kravet om eierfellesskap har vært hovedelementet i alle enhets- og strukturvoteordninger for havfiskeflåten fra midten av 80-tallet frem til i dag, og forankret i deltakerlovens regler om at en ervervstillatelse og en spesiell tillatelse tildeles en bestemt eier for ett bestemt fartøy jfr. §4 og §15 i deltakerloven.

Ved å oppheve kravet om eierfellesskap løsrives strukturvoten fra denne tilknytningen og vil kunne kategoriseres som en ordning hvor kjøp og salg av strukturvoter tillates.

At en slik endring ville forenkle regelverket og «frita» rederiene for administrative kostnader, samt skatte- og avgiftsmessige utfordringer mener vi ikke står i forhold til viktige fiskeripolitiske prinsipper som tilsesettes av hensyn til enkelte rederiers økonomi.

Når det er nevnt, mener vi at denne høringen er «oppfølgeren» til overnevnte høring og i aller høyeste grad føyer seg inn i rekken av endringer som i kraft av departementets fremstilling lett kan oppfattes som forbedring, fornying og forenkling, mens det i realiteten er en betydelig fiskeripolitisk kursendring.

I følge departementet er hovedformålet med forslaget til lovendringen å forenkle byråkratiet og fjerne det de omtaler som uforholdsmessig rigide krav som er overflødige i forhold til forvaltningens behov.

Slik NSF oppfatter dagens forskrifter er det to tilfeller som åpner for tildeling av konsesjon eller deltakeradgang til erstatning for en allerede eksisterende konsesjon eller deltakeradgang, og det er utelukkende *ved salg av fartøy for fortsatt drift* eller *ved fartøyeiers utskiftning av eget fartøy*.

Ingen andre former for tildelinger som f.eks. *splitting av konsesjoner*, *oppsamling av driftsgrunnlag mv.* har hjemmel i lov eller forskrift, noe for øvrig departementet selv opplyser i høringsnotatet.

Disse formene for tildeling er med andre ord etablert igjennom en kreativ og kostnadskrevende omgåelse av dagens lovgivning med forvaltningspraksisens godkjenning.

At departementet velger å sende på høring et forslag til lovendring som skal legalisere en bevisst omgåelse av loven fra deler av næringen og «premiere» en forvaltningspraksis som har bidratt til å utvanne en så sentral del av fiskerilovgivningen reagerer vi på.

Norsk Sjømannsforbund legger til grunn at ved fjerne en så sterk og sentral kobling som bindingen mellom konsesjon/deltakeradgang og fartøy har i fiskerilovgivning, utvilsomt bidrar til å privatisere fiskerettighetene og svekker myndighetenes styringsrett over fiskeressursene.

At det av høringsnotatet fremgår at det fortsatt vil være en forutsetning at fiskeriforvaltningen tildeler nødvendige fisketillatelse etter gjennomført salg av fiskerettigheter, og at «kvalitetssikringen» ligger i at det skal være en forutsetning at fartøyeier og fartøy oppfyller øvrige vilkår for slik tillatelse, er etter vårt syn svært svekket både med hensyn til det «frie skjønn» og den uthuling av lovverket som forvaltningen alt har bidratt med i forbindelse med strukturering og spesialisering av fartøy.

Lovforslaget vil etter vårt syn utvilsomt medføre en økt grad av spesialisering av fartøy, kanskje spesielt dersom myndighetene parallelt øker kvotetakene i strukturordningen for torsketrål og ringnot, uten at det tas hensyn til de konsekvenser dette vil ha for mannskapene på de ulike fartøyene.

Vi er heller ikke i tvil om at kreativiteten rederiene har vist i årenes løp får rimelig fritt spillerom når det fra departementets side ikke legges opp til karantenebestemmelser i forslaget. Norsk Sjømannsforbund er derfor uenige i departementets vurderinger og mener at en karantenebestemmelse må inntas i §17c fra første dag, dersom myndighetene mot all formodning får gjennomslag for endringsforslagene.

Norsk Sjømannsforbund kan ikke ofte nok få gitt uttrykk for at myndighetenes ettergivelse og tilpasninger i rammevilkårene etter press fra kapitalsterke redere ikke gir den forutsigbarheten og forsvarligheten fiskeripolitikken i landet trenger. Med de fremtids utsiktene denne næringen representerer, er det etter vårt syn, totalt uansvarlig og kortsiktig å bidra til at fiskeressursene overdras til ett fåtall kvotebaroner eller børsnoterte selskaper ved å gjennomføre de foreslåtte endringer i deltakerloven.

Konklusjon:

Norsk Sjømannsforbund støtter ikke departementets forslag om å legalisere adgangen til å omsette fisketillatelse ved å fjerne den sterke koblingen mellom fartøy og tillatelsene (konsesjon/deltakeradgang).

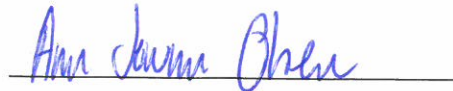
Vi har forståelse for at lovverket slik det er i dag, dels kan være til hinder og oppfattes som rigid for bl.a. å hente ut strukturpotensialet innenfor enkelte fartøygrupper. Men vi mener bestemt at å åpne for direktesalg av kvoterettigheter er en betydelig endring i fiskerilovgivning og en kursendring fiskeripolitisk som vi ikke kan være med på.

Norsk Sjømannsforbund kan ikke se at kostnadsbesparelsene departementet viser til både hva gjelder næring så vel som forvaltning kan legitimere lovendringen som foreslås, ei heller de konsekvensene vi mener dette vil ha både som en svekkelse i deltakerloven og i verste fall også havressursloven.

Vi viser igjen til vårt høringssvar knyttet til forslag om å oppheve kravet om eierfellesskap ved tildeling av strukturvote, og mener de økonomiske utfordringene til næringen må søkes løst i Finansdepartementet og merverdilovgivning, ikke igjennom å svekke deltakerloven.

Norsk Sjømannsforbund vil til slutt be departementet om at behandlingen av forslaget til denne lovendringen, samt forslaget til økt kvotetak i strukturvoteordningen for ringnot og torskestrål utsettes og ses på i en større og bredere politisk sammenheng, jfr. NOU'en om sjømatindustrien som nå er ute på høring og den varslede Stortingsmeldingen i 2015.

Med vennlig hilsen
Norsk Sjømannsforbund

Saksbehandler: Ann Jorunn Olsen

Kopi:
LO